

запознава най-близкия си съсѣдъ на западъ съ своята уредба, тя му налага закони и правила, съ които той трѣбвало да се съобразява при понататъшнитѣ си сношения. Дворътъ пъкъ неговъ, заедно съ прѣдводителитѣ му, приелъ е полегка византийския луксъ; и аристокрацията почнала да се облича съ скъпнитѣ копринени платове и червени кожи; цѣнни златни и сребърни сѣдове изобилвали въ кѣщитѣ на българитѣ. Тогава и търговцитѣ на българското княжество (навѣрно търгуване е упражнявало завареното мѣстно население) били длѣжни да турятъ пломби и печати на стокитѣ си, които по-прѣди трѣбвало да бѣдатъ за вѣрени отъ специални митнически чиновници, подобно на ония въ Византия, извѣстни съ името *commercarii* (началника имъ се наричалъ *comes commerciorum*).

Скоро подиръ сключването на тоя договоръ въ Цариградъ последовали дворцови размирици. Императоръ Теодосий билъ сваленъ и прѣстола заелъ Лъвъ Исаврийски. Има признаци, които ни даватъ да вѣрваме, че мирътъ не билъ нарушенъ, тъй че отнѣшенията между България и Византия сѣ били добри. Византийскитѣ лѣтописци ни съобщаватъ даже, че Тервелъ въ най-критическото врѣме за Византия се явилъ като нейнъ съюзникъ (718 г.). Прѣзъ туй врѣме усиленитѣ араби обсаждали Цариградъ по суша и море въ продължение на тринадесетъ мѣсеца. И когато суровата зима, гладътъ и морътъ бичували изъ арабския лагеръ, появила се многобройна българска войска прѣдъ столицата; тя избила около 22 хиляди араби. Подиръ тази случка въ Византия се приготвяла новъ династически прѣвратъ; и тогачъ на Тервеля се паднало да играе пакъ видна роля въ смѣнитѣ дворцови въпроси на съсѣдката си. Свалениятъ отъ Теодосия императоръ Анастасий II, който билъ заточенъ въ Солунъ подъ името Артемий, като поискалъ наново да земе прѣстола, той посредствомъ патриция Сисиний, който се намиралъ въ България, се обърна гъ къмъ Тервеля да иска отъ него съдѣйствиe. Българския ханъ и сега побързалъ да подкрѣпи претендента съ войска и пари, за да си повърне прѣстола. Теофанъ ни извѣстява, че му далъ 50 кентинарии злато и многочислена войска. Горната сума възлизала на 5½ милиона лева. Обаче, хитрия императоръ Лъвъ побързалъ да испрати пратеници въ българския лагеръ, когато той се намиралъ още прѣдъ Хераклия и успѣлъ да склони